

OZVĚNY

OBČASNÍK SBORU ČESKOBATRSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ V RŮŽDCE

Velký pátek – Velikonoční beránek

*(pobožnost velikonoční
podle dispozice prof. Jana Hellera)*

Hospodin řekl Mojžíšovi a Áronovi v egyptské zemi: „Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců. Bude pro vás prvním měsícem v roce. Vyhlaste celé izraelské pospolitosti: Desátého dne tohoto měsíce si každý vezmete beránka podle svých rodů, beránka na rodinu. Kdyby byla rodina malá a na beránka by nestačila, přibere si každý souseda, který bydlí nejbližší jeho rodiny, aby doplnil počet osob. Podle toho, kolik kdo sní, stanovíte počet osob na beránka. Budete mít beránka bez vady, ročního samce. Vezmete jej z ovcí nebo z koz. Budete jej opatrovat až do čtrnáctého dne tohoto měsíce. Navečer bude celé shromáždění izraelské pospolitosti beránky zabíjet. Pak vezmou trochu krve a potrou jí obě věřeje i nadpraží u domu, v nichž jej budou jíst. Tu noc budou jíst maso upečené na ohni a k němu budou jíst nekvašené chleby s hořkými bylinami. Nebudete z něho jíst nic syrového ani vařeného ve vodě, nýbrž upečené na ohni s hlavou i s nohama a vnitřnostmi. Nic z toho nenecháte do rána. Co z něho zůstane do rána, spálíte ohněm. Budete jej jíst takto: Budete mít přepásaná bedra, opánky na nohou a hůl v ruce. Sníte jej ve chvatu. To bude Hospodinův hod beránka. Tu noc projdu egyptskou zemí a všechno prvorozené v egyptské zemi pobiji, od lidí až po dobytek. Všechna egyptská božstva postihnu soudy. Já jsem Hospodin. Na domech, v nichž budete, budete mít na znamení krev. Když tu krev uvidím, pominu vás a nedolehne na vás zhoubný úder, až budu bít egyptskou zemi. Ten den vám bude dnem pamětním, budete jej slavít jako slavnost Hospodinovu. Budete jej slavít po všechna svá pokolení. To je provždy platné nařízení.“

2. kniha Mojžíšova 12,1-14

Velikonoční slavnosti jsou staré jak kulturní dějiny a pestré podle duchovních zápasů jednotlivých společenství. Od nepaměti lidé promýšleli dar života od jeho narození přes tíhu produktivního věku až po jeho nové ukrytí do neviditelné říše smrti.

Proto velikonoční bohoslužby – v židovstvu i křesťanství – se nesou v radostném duchu. Dokonce i ty na Velký pátek jsou radostnou slavností: Boží lid se rozpomíná na skutky Hospodinovy, tj. zpřítomňuje si a znovuprožívá událost spásy, své záchrany. V této události je i připomínka smrti. Velikonoce se týkají obojího – nezamlčují, že smrt zůstává realitou pozemského života. Avšak události spásy, které souvisí s biblickou vírou – v křesťanském společenství s Ježíšem z Nazaretu

– představují tajemství smrti v jeho dosud neslýchaném opaku: jde o proměnu v nové stvoření, nové myšlení, nové jednání, nové duchovní společenství. A Duch ukazuje k Bohu: Hleď, na neviditelné straně života jsou skryté poklady. Ty nejsou z našich silách, jsou v Bohu. Hloubka života je v jeho tajemství, v rezignaci na vrozené a viditelné způsoby. Tyto poklady smrt nezničí; naopak – vyjeví jejich bohatství.

Osvětlíme si zde židovskou tradici Velikonoc v Bibli. Co se děje v hlavě věřícího Žida? Rodí se naděje! Co praví Písma? – *Hospodin řekl Mojžíšovi a Áronovi. Živý Bůh světuje naději dvojici svědků. Mojžíš je označení Slova smlouvy a Áron je představitel bohoslužeb. Zvěstuje se: V prostoru bohoslužeb se ti, člověče, otevírá nový život, který je zaopatřený na zemi a nadějný ve smrti.*

Kdy to začne? *Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců.* Počátek roku v Kenaanu přicházel o podzimní rovnodennosti, když začalo pršet. Pole se zazelenala a zemědělský bůh Baal se probouzel ze smrti. Hospodin praví: Tak ne! Vy, můj lid, visíte na mě. Ne na dešti. Na ničem samozřejmém. Váš počátek začíná osvobozením od přírody. Já vás učiním volnými lidmi. Od tehdy začnete počítat svůj letopočet. Můj lide, musíte z Egypta, ze sevření. Vaše svoboda je vykoupena smrtí.

A abyste už nikdy nemuseli umírat vy ani vaše děti, umře za vás beránek. Hebrejské slovo pro beránka zní velmi podobně jako egyptské slovo pro syna. Rodinou vybraný beránek se stane synem vaší rodiny, a to dokonce prvorozeným. On zástupně zemře za vás. Jeho smrtí budete vykoupeni. On vás zastoupí, aby nemusel umírat nikdo z lidí. Aby vaše rodina žila. A rodina to není jen otec, matka, případně děti. To je prostor vztahů, místo pro lásku, kde člověk není sám pro sebe, kde se učíme být pro druhé. Proto *kdyby byla rodina malá a na beránka nestačila, přibere si každý souseda.* Všimněme si toho dobře: Před Bohem nejde jen o rodinu biologickou. Rodina je sdílený úděl širšího okolí, blízkost u jídla, u modlitby, u práce. To vše je naše rodina. Na to nikdy, skutečně nikdy nezapomínejme!

Nyní k beránkovi. – Musí *být bez vady*. Neporušenost vnější je obrazem neporušenosti vnitřní. *Budete jej opatrovat, doslovně bude vám k strážní*. Rodina se u beránka střídala, aby se neznečistil, aby si neublížil. Je to obdoba hlídání dítěte: rodina střeží „malého bratříčka.“ Ten se stal členem rodiny, účastníkem jejich starostí a radostí. A zabijete jej – celé společenství rodiny, Izraele, církve. To je silné vyjádření předurčení. Chce se nám říct: opravdu všichni, včetně dětí, které si s ním hrály a ponosou ztrátu miláčka těžce. Nikdo nezůstane stranou, aby bylo každému jasné, že žijeme jen na účet „malého bratříčka.“ Jinými slovy: K smrti je určen ten, kdo se stal členem vaší rodiny. Jeho smrt bolí všechny.

Pak krví pomažete dveře domu. Opět silný symbol – cesta do života vede skrze krev a smrt. Kdo neprojde skrze dveře omočené krví, nebude mít nového života. Krev je obraz sebeodevzdání Bohu živých. Průchod smrtí pak znamená, že společenství, rodina, dům se stávají místem, kde se hoduje s Hospodinem, kde je jeho svatyně, kam nevstupují neposvěcení krví smlouvy. Hodovníci jsou chráněni, ano, zachráněni k životu (věčnému). Kdo jí beránka, ztotožňuje se s ním, je s ním jedno tělo. Kdo jsou uprostřed rodiny, domu, ty smrt už zasáhla, a oni přežili! Beránek a jeho krev zastoupily celou rodinu, zhoubce tu nemá co pohledávat, nic tu nenajde.

Závažnou instrukcí je, aby beránek během příprav i hodu zůstat celý – *s hlavou i s nohama a vnitřnostmi*. I zvíře má stále upomínat bytost, která – osobně – za hodovníky zemřela. Ten, kdo zástupně umírá, má jedinečnou tvář. Není jen hromadou masa. Podobně to činíme při vzpomínkové slavnosti na konkrétní valašské mučedníky – bratra Maniše v Kobelném, na růždecké spolubratry před tolerancí a celý oblak jiných svědků.

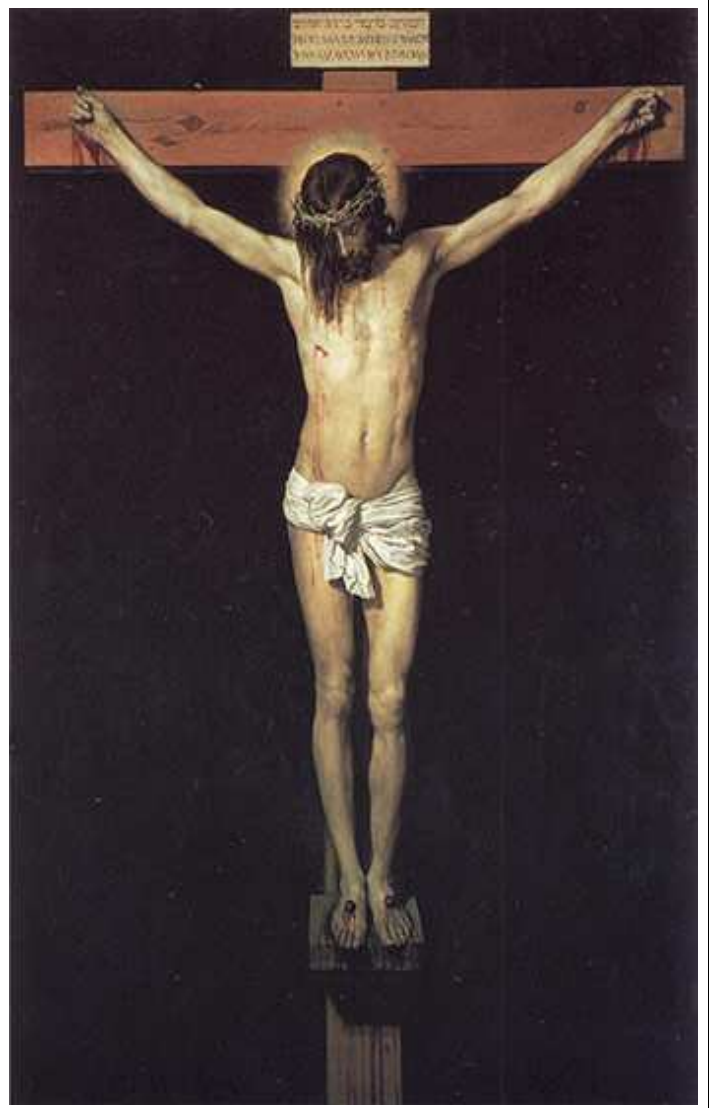
A všimněme si ještě: Ti, kdo jedí velikonočního beránka, nejsou vyhladovělí jedlíci. Jím platí před cestou: *Budete mít přepásaná bedra, opánky na nohou a hůl v ruce*. Kdo zaslechli Boží zvěstování a odcházejí do země Božích zaslíbení, opouštějí egyptský mrav. Jsou to poutníci, kteří byli zhoubcem přeskoceni a zachováni beránkem Božím Ježíšem Kristem. Zlí démoni jsou Hospodinu podřízeni; rodiny, domy označených krví mají novou naději tam, kde jiní umírají. Byli omilostněni.

Velikonoce jsou základ kvalifikované víry. Je to východisko Božího lidu Staré i Nové smlouvy. Kdo slaví Velikonoce – jí a pije z krve Beránka, má život (věčný). Vzpomínka se mění na znovuprožívání události vstupu do dění, které se vrací. A jsou jí zasaženi všichni – lidé i dobytek: *Nad všemi bohy Egypta učiním soudy, já Hospodin*. To je jádro věci: Mocnosti zmaru jsou po Božím zásahu do dějin bezmocné, a lidem se otevírá svobodný svět!

Tak se rozpomínejme uprostřed stále se vracející zhouby, jak je riskantní cesta ke svobodě. Kdo se za ní vydává, o mnoho přijde. Může však počítat, že Bůh udělá, co zaslíbil – uvede ho/ji do nového světa. Kdo se vydá za Ježíšem, Božím Beránkem, nebude zklamán – bude očištěn jeho krví a uveden mezi pozvané na hostinu v nebi. Amen.

Za staršovstvo sboru v Růžďce

Bronislav Czudek, administrátor sboru a Jan Dančák, kurátor

Přehled velikonočních bohoslužeb a setkání

Srdečně vás zveme k účasti (nejen) při následujících velikonočních setkáních, které se konají v sále evangelické fary v Růžďce a na obecním úřadě na Bystřičce:

pátek 6.4. – Velký pátek (VP)

17:00 – Růžďka

neděle 8.4 – Boží hod velikonoční (VP)

8:30 – Bystřička

10:00 – Růžďka

Občasník "Ozvěny" vydává

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Růžďce

Růžďka 138, <http://www.cceruzdka.cz>, ruzdka@evangnet.cz,

administrátor sboru: Bronislav Czudek, tel. 571 411 727

Grafické zpracování: Jan Bartoň

Číslo sborového účtu: 1765803379/0800

(Dary církvi je možné odečíst od základu daně.)